

Datum	2020-12-18	Diariernr	KST 2020/385
Ert datum	2020-12-09	Ert diariernr	S2020/09214

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se

Promemoria Covid-19-lag

Kammarrätten har, utifrån de aspekter som domstolen har att beakta, följande synpunkter på förslagen i promemorian.

8–12 §§ förslag till covid-19-lag

I dessa paragrafer finns en exemplifierande uppräkningslista av vilka krav som meddelade föreskrifter får innehålla. I första stycket sista punkten i respektive paragraf anges ”andra åtgärder för att förhindra smittspridningen”. Det faktum att bemyndigandena avser potentiellt långtgående åtgärder talar mot en sådan bred och allmänt hållen formulering. Ett något snävare alternativ är ”andra åtgärder av liknande slag för att förhindra smittspridningen”.

16 § förslag till covid-19-lag

Enligt denna paragraf ska vissa föreskrifter underställas riksdagens prövning inom en månad från den dag då den aktuella föreskriften beslutades. Regeringen motiverar denna frist med bl.a. att det kan uppstå behov av att meddela ett stort antal föreskrifter vid olika tillfällen och att det skulle bli resurskrävande att vid varje enskilt fall behöva underställa föreskrifterna omedelbart. En konsekvens skulle kunna bli att föreskrifterna inte kan ges en så detaljerad utformning som vore önskvärt.

I Lagrådets yttrande den 6 april 2020 avseende Ett tillfälligt bemyndigande i smittskyddslagen med anledning av det virus som orsakar covid-19, angav Lagrådet bl.a. följande avseende tidsfristen för underställning till riksdagen. Mot bakgrund av det föreslagna bemyndigandets utformning och extraordinära

Postadress
Box 2302
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 5

Telefon
08-561 690 00

E-post: kammarrattenistockholm@dom.se

Internet: www.kammarrattenistockholm.domstol.se

karaktär anser Lagrådet att en beslutad föreskrift ska underställas riksdagens prövning så fort som möjligt efter det att en föreskrift meddelats; helst samma dag, men i vart fall senast efterföljande veckodag. Detta bör uttryckligen framgå av författningskommentaren till bestämmelsen. Yttrandet beaktades av regeringen som i propositionen angav att föreskrifter som har meddelats med stöd av 6 a eller 6 b § omedelbart ska underställas riksdagens prövning (prop. 2019/20:155 s. 28).

Enligt kammarrätten framstår yttrandet från Lagrådet som relevant även i detta sammanhang. Det ifrågasätts inte att ett högre skyndsamhetskrav är betungande, men oaktat detta vore det önskvärt med ytterligare underbyggande resonemang till en frist som i sådan betydande utsträckning avviker från vad Lagrådet framförde och vad som angavs i prop. 2019/20:155.

21 § förslag till covid-19-lag

Enligt paragrafens första stycke får länsstyrelsen besluta att de förelägganden som behövs för tillsynen och för att föreskrifter som har meddelats med stöd av 8–12 §§ och beslut enligt 17 § ska följas. Enligt tredje stycket får ett beslut om föreläggande förenas med vite.

För det fall att förbehållslösa förbud kan bli aktuella inom ramen för länsstyrelsens tillsyn kan bestämmelsen kompletteras med begreppet förbud. Jämför exempelvis 7 kap. 7 § arbetsmiljölagen (1977:1160).

Konsekvenser för domstolarna

Socialdepartementet bedömer att förslagen i promemorian inte kommer att innebära någon nämnvärt ökad arbetsbelastning för domstolarna. Det anges vidare att omfattningen av domstolsprocesser till stor del beror på i vilken utsträckning eventuella bemyndiganden kommer att användas och att den ökade måltillströmning som kan förutses bör kunna hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Kammarrätten instämmer i att det för närvarande är svårt att förutse måltillströmningen. Det ska dock understrykas att mål gällande förelägganden respektive mål om utdömande av vite är förhållandevis resurskrävande. Inte sällan presenterar myndigheten en omfattande utredning som, utifrån målets särskilt ingripande karaktär, kräver en ingående granskning. Tyngdpunkten kommer i första hand ligga på första instans, bl.a. utifrån att prövningstillstånd föreslås gälla vid överklagande till kammarrätten. Även vid nekat prövningstillstånd krävs emellertid vid denna typ av mål en utförlig och resurskrävande genomgång av processmaterialet. I sammanhanget ska därför framhållas att även en mindre ökning av antalet inkomna mål av ovan nämnda slag kan föranleda en noterbart ökad arbetsbelastning för domstolarna.

Detta yttrande har beslutats av lagmannen Peder Liljeqvist. Föredragande har varit fiskalen Axel Söderlundh.

Peder Liljeqvist

Axel Söderlundh

Kopia till

Övriga kammarrätter
Hovrätterna
Förvaltningsrätterna under Kammarrätten i Stockholm
Justitiedepartementet, expeditionschefen och enheten DOM
Domstolsverket
Kammarrättens intranät
Tidningarnas telegrambyrå